

Fórum a juh- és kecskeágazatért

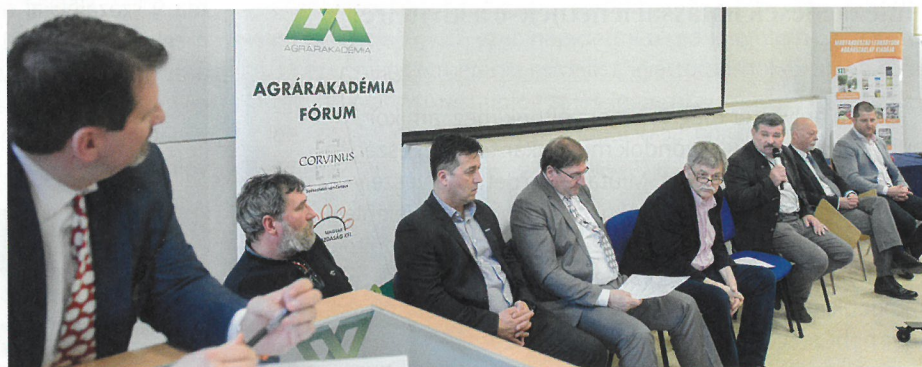
Az Agrárakadémia fórumsorozat idei első állomása Székesfehérvár volt. Az „Új együttműködés a juh- és kecskeágazatban” című rendezvényt kiadónk, a Magyar Mezőgazdaság Kft. szervezte március 4-én a Corvinus Egyetem kampuszán, az Agrárminisztériummal, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával, a Juh és Kecske Ágazatért Egyesülettel, a Magyar Juh- és Kecsketenyésztő Szövetséggel, valamint a Juh Terméktanácsal közösen.

Mezőszentgyörgyi Dávid, az egyetem rektori megbízottja, a Juh- és Kecske Ágazatért Egyesület elnöke megnyitójában hangsúlyozta, hogy a rendezvény célja az ágazat szereplőinek információkhoz juttatása, illetve az ágazatot foglalkoztató kérdések, változások és szerveződések megvitatása.

Hájos László, a Magyar Mezőgazdaság Kft. ügyvezető igazgatója köszöntőjében a kiadónk és az ágazat együttműködésének több évtizedes kapcsolatát hangsúlyozta, ami egyebek mellett abban is megmutatkozik, hogy a Magyar Juhászat és Kecsketenyésztés című mellékletünk, illetve elődei 29 éve jelennek meg gondozásunkban.

Szepesi Áron, az Agrárminisztérium Állati és Növényi Termékek osztályának vezetője „A juhágazat jövőjéről” címmel tartott előadásában arról tájékoztatót, hogy az ágazat a hazai állattenyésztés kibocsátásának 2 százalékát adja. Az Európai Unióban tapasztalható tendenciákhoz hasonlóan hazánkban is csökken a juhállomány és az anyajuhállomány: a KSH adatai szerint 2019. december 1-jén a juhállomány 1,1 millió, az anyajuhállomány 782 ezer volt, előbbieket száma 48, utóbbiaké 16 ezerrel maradt el az 1 évvel korábbtól. A kecskeállomány 1 év alatt 2 ezerrel csökkent, számuk december 1-jén 63 ezret tett ki, ez 5,8 százalékos csökkenést jelent az előző évi adathoz képest.

„A juh- és kecskeágazatnak csekély gazdaságbefolyásoló hatása van. A beruházási igénye lényegesen kisebb más ágazatokhoz képest, és gyors megtérülést eredményezhet” – vélekedett az osztályvezető. A juh- és kecsketartás az agrárium hátrányos helyzetű területei közé tartozik, ennek ellenére jelentősen hozzájárulhatna a vidék munkaerő-megtartásához és az ökoszisztémák fenntartásához, tette hozzá Szepesi Áron. Elmondta, hogy az ágazat 1573 legjelentősebb hazai termelője 11 termelői csoportban koncentrálódik, jellemzően 300-1000 anyajuhot tartanak. Ezekből a

A szakemberek kerekasztal-beszélgetésen vitatták meg az ágazat helyzetét

tenyészetekből jó minőségű, versenyképes termékek kerülnek piacra.

Az ágazat állategészségügyi kérdéseiről szólva elmondta, Magyarország egyelőre nincsen kényelv-betegségtől mentes országnak nyilvánítva, ami kedvezőtlenül hat a termelésre és az értékesítésre, de ha nem tör ki újabb járvány, akkor 2021. januárjában hazánkat is mentesnek nyilváníthatja az Európai Bizottság.

Az előadó az ágazat külkereskedelmi helyzetét is vázolta. Jelenleg Ausztrália és Új-Zéland a legnagyobb juhhúsexportőr, azonban az előrejelzések szerint hazánk kivitele szintén megélnéülhet, ugyanis az olasz piac továbbra is nyitott a magyar juh- és kecskehússra. (A napjainkban tomboló koronavírus-járvány ezt befolyásolhatja – A szerk.) Európában a legnagyobb juh- és kecskehús-termelő országnak az Egyesült Királyság, Spanyolország és Románia számít, azonban a Brexit miatt új helyzet várható a piacon.

Zászlós Tibor, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara alelnöke, a Magyar Állattenyésztők Szövetségének elnöke az új trendeket ismertette az ágazatnak a biológiai sokféleség fenntartásában betöltött szerepéről, a fogyasztói szokások alakulásáról, illetve az éghajlatváltozás juh- és kecsketartással összefüggő kérdéseiről beszélt. Hangsúlyozta a szakmai szervezetek és a kormány

közötti párbeszéd fontosságát, mondván, enélkül nem szülehet érdemi eredmény az ágazatban. Szerinte ehhez kapcsolódik az intézményes szakoktatás kérdése is, mint ami hozzájárulhat a hosszú távú gondolkodás és tervezés elterjedéséhez az ágazatban. Említette a szakmai szervezetek és a multinacionális cégek egyeztetéseit is, aminek az eredményei a piacvédelemben hozhatnak előrelépést.

Az ágazat hiányosságait sorolva a szezonálisitását, az exportnak való kitettségét, valamint a termelés és értékesítés szerveztségének hiányát említette. Kiemelten fontosnak tartja az elismert szakmaközi szervezet létrehozását, mert az hozzájárulna az ágazat közös érdekeinek szem előtt tartásához, a gördülékenyebb szakmai munkához.

Zászlós Tibor az éghajlatváltozással kapcsolatban az állategészségügyi és környezetvédelmi szabályok szigorú betartására figyelmeztetett, mondván, ez az ágazat érdeke is. Végeterül kiemelte a juh- és kecskehús gasztronómiai sokszínűségét: mint mondta, nemcsak pörköltet, hanem sok más különlegességet is készíteni lehet belőlük. A halfogyasztást népszerűsítő marketing- és promóciós kampány sikerét hozta fel követendő példaként, szerinte egy ahhoz hasonló a juh- és kecskehús-fogyasztást is növelné.

Mezőszentgyörgyi Dávid, a Juh és Kecske Ágazatért Egyesület elnöke a Juh és Kecske Szakmaközi Szervezet létrehozásának fontosságát emelte ki. Bejelentette, hogy a hamarosan megalakuló szervezet az egész országot le kívánja fedni, és egységes gondolkodást szeretnének az ágazaton belül, ami megkönnyíti a mindenkor aktuális problémák megoldását. A szakmaközi szervezet célja továbbá a juh- és kecskeágazat megítélésének javítása, az ágazatot terhelő bürokratikus terhek csökkentése, továbbá a reprezentatív szakmaközi szervezet létrehozásához szükséges alapszabály előkészítése. Mezőszentgyörgyi Dávid végezetül elmondta, hogy a szakmaközi szervezetek nemcsak a termelők, hanem az ágazat valamennyi szereplőjének érdekeit szolgálják.

Az egyesületet már bejegyezték, és a tagok már március 31-ével elfogadhatják a szakmaközi szervezet új alapszabályát, megválaszthatják az elnököt, az elnökséget, és a szervezetet bejelentethetik az Agrárminisztériumnál.

Az előadások után kerekasztal-beszélgetés következett, amelyen szakmabeliek osztották meg egymással tapasztalataikat.

Véleményük szerint az ágazat megítélése nem túl kedvező, sokan ma már inkább nem vágnának bele ebbe a tevékenységbe. Nem megfelelőek a juh- és kecsketartás feltételei: a támogatások egy része nem jut a tenyésztőkhöz, és az jövedelmezősége igencsak elmarad más mezőgazdasági ágazatokétól. A fejlesztésekre kitérve a juhlétszám csökkenésének megállítását és az évtizedek óta késlekedő modernizációt tartják legfontosabbnak, illetve mára elengedhetetlenné vált az ágazat szereplői közötti együttműködés korrekter alapokra helyezése.

A termelők oldaláról szemléletváltásra van szükség: egységes árualapot kell létrehozniuk, és képessé válni a folyamatos ellátásra, mert a jelenlegi piaci intenzitást is csak így lesznek képesek fenntartani. A munkaerőhiányt is megemlítették. Mint elhangzott, nincs elegendő juhász, mivel nincsenek megfizetve. Hosszú távon azok a családi gazdaságok maradnak fenn, amelyekben kellő ambíció és szakmai elhivatottság van, de a nagyobb termelőket a mostani helyzet ellehetetleníti. Mások szerint piacorientáltan kellene termelni és termeltetni, szabályozott, szerződéses keretek között. Ennek koordinálása elsődlegesen a szakmaközi szervezet feladata kell, hogy legyen.

Varga Tibor

ÁGAZATOKON ÁTÍVELŐ ÖSSZEFOGÁS

A Juh- és Kecske Ágazatért Egyesület a tavalyi OMÉK-on, szeptember 27-én alakult meg 17 taggal, s azóta az általa folytatott egyeztetések sikerrel zárultak, így az ágazat legnagyobb és legfontosabb szereplői mind a termelői, mind a kereskedelmi, mind a feldolgozó oldalról megállapodtak abban, hogy az egyesületbe való belépéssel megteremtik az egységes ágazati szakmaközi szervezetet. Az esemény jelentőségére való tekintettel 2020. március 12-én Budapesten, a Magyar Állattenyésztők Szövetségének székházában sajtótájékoztatóval egybekötött ünnepélyes belépést és aláírást szerveztek.

Mezőszentgyörgyi Dávid, az egyesület elnöke köszöntőjében elmondta, hogy az elmúlt hónapokban sikerült feldolgozó oldalról lényegében 100 százalékos, míg kereskedelmi és termelői oldalról több mint 50 százalékos jelenlétet elérni az új szervezetben, melynek legfőbb célja, hogy a három ágazati szereplő érdekeinek szem előtt tartásával, közös munkával az ágazat aktuális problémáit megoldják, jövedelmezőségét emeljék.

Az aláírók között a Berettyóvízgyógy Termelői Csoport Mezőgazdasági Kft., a Dél-Alföldi Juhászati Beszerző és Értékesítő Kft., a Juhexport Kft., termelői oldalról Csomai Géza, valamint a Magyar Juh- és Kecskenyésztő Szövetség, feldolgozó oldalról a LAC-HÚS Kft., a Kapos Ternero Kft. és a Kisteleki M+M Sajtgyártó Kft., míg kereskedői oldalról a Hódmezőgazda Zrt. képviselője szerepelt. Az aláírást követően a résztvevők között szakmai fórum alakult ki, ahol megtudhattuk, hogy az egyesület szeretné mihamarabb kialakítani azt a struktúrát, mely alapján hatékony szakmaközi szervezatként elismerhetik.

A tervek szerint ez utóbbi a nyáron meg is történik. Csomai Géza, a NAK alelnöke rámutatott arra, hogy igen nagy szükség van a vertikális összefogásra, mely segíti a jó és zökkenőmentes munkát, ami az ágazat jövőbeli sikerének alapját jelenti. Antal Gábor, a Hódmezőgazda Zrt. vezérigazgatója szerint példaértékű a tej szakmaközi szervezet munkája, hasonló sikereket szükséges elérni a juh- és kecskeágazatban is. De ehhez jó minőségű, jól eladható magyar báránnyt kell előállítani – csak ez biztosíthatja a vertikum minden szereplője számára a megfelelő jövedelmet. Juhász Pál, a Kapos Ternero Kft. ügyvezető igazgatója elmondta, hogy cége már 28 éve foglalkozik bárányhús forgalmazásával, s véleménye szerint a piaci szereplők összefogásával sokkal jobb pozícióba kerülhet a hazai juhágazat. Horn Péter akadémikus pedig rámutatott arra, hogy olyan, a piaci igényeknek megfelelő árualapot kell előállítanunk, amely folyamatosan egységes minőségű.

Az egyesület tagjai az esemény után azonnal munkához láttak, ugyanis a koronavírussal kapcsolatos kormányzati intézkedések jelentősen befolyásolhatják a magyar húsvétbáránny-exportot: a kialakult helyzet tisztázását tűzték ki célul, illetve a kormányzat felé megoldási javaslatokat is készülnek előterjeszteni. A húsvétbáránny-export csaknem 150 ezer állatot érint, s mintegy 3,5–4 milliárd forintot jelent nemzetgazdasági szinten. Jellemzően húsvét után is még nagy mennyiségű élőállatot hagyja el hazánkat, így akár 200–250 ezer állatot is érinthetnek a különféle korlátozások. Ez mintegy 3–4 ezer magyar gazdálkodó jövedelmét jelentősen befolyásolja, mivel közülük sokaknak teljes éves jövedelme származik a tavaszi juhexportból.